

شورای سیاستگذاری حوزه های علمیه خواهران
مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران
معاونت پژوهش

عنوان

بررسی و تشریح مفاهیم اخلاقی در آیات طلاق در قرآن و نقش آن در تحکیم روابط زوجین

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین یوسف جمالی

نگارنده

طیبه بیننده

سال تدوین

۱۴۰۲

طیبه بیننده بررسی و تشریح مفاهیم اخلاقی در آیات طلاق در قرآن و نقش آن در تحکیم روابط زوجین سطح ۳

شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خاوران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خاوران

معاونت پژوهش

عنوان

بررسی و تشریح مفاهیم اخلاقی در آیات طلاق در قرآن و نقش آن در تحکیم روابط زوجین

استاد راهنما

حجت‌الاسلام والمسلمین یوسف جمالی

نگارنده

طیبه بیننده

سال تدوین

۱۴۰۲

سبحان الله العظيم

الحمد لله الاول بلا اول كان قبله ، والاخر بلا اخر بعدهوالحمد لله الذى لا يبلغ مدحته القائلون ، و لا يحصى نعماءه العادون ، و لا يودى حقه المجتهدون ، الذى لا يدركه بعد الهمم ، ولا يناله غوص الفطن...

ستایش از آن خداوندی است که اول است و قبل از او اولی نیست، و آخر است و بعد از او آخری نیست..... و سپاس خداوندی را که سخنوران از ستودن او عاجزند و حسابگران از شمارش نعمت های او ناتوان و تلاشگران از ادای حق او درمانده اند. خدایی که افکار ژرف اندیش، ذات او را درک نمی کنند و دست غواصان دریای علوم به او نخواهد رسید...

فراز اول دعای اول صحیفه سجادیه و فراز اول خطبه اول نهج البلاغه.

تقدیم

تقدیم به حجّه ابن الحسن العسکری (عجل الله تعالی فرجه الشریف) که فضل خداوند است بر تارک بشریت. و نائب برحق ایشان، ولی امر مسلمین جهان، علمدار عصر ظهور، مقام عظمای ولایت حضرت آیت الله امام خامنه ای حفظه الله

منابع و مأخذ

-کتاب ها

*قرآن

*نهج البلاغه

- ۱- امین، نصرت بیگم، مخزن العرفان، ج ۲، اصفهان: چاپ نشاط، بی تا.
- ۲- ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، ج ۱۰، لبنان: انتشارات دارالفکر، بی تا.
- ۳- اشکوری، محمد بن علی، تفسیر شریف لاهیجی، ج ۴، چاپ اول، تهران: دفتر نشر راد، ۱۳۷۳.
- ۴- ابراهیم، مصطفی، المعجم الوسیط، ج ۲، استانبول: انتشارات دارالدعوه، بی تا.
- ۵- بروجردی، محمد ابراهیم، تفسیر جامع، ج ۷، چاپ ششم، تهران: چاپ ایران، ۱۳۶۶.
- ۶- باقری، احمد، خانواده در اسلام و ایران، چاپ اول، تهران: انتشارات شهر آشوب، ۱۳۹۱.
- ۷- بستانی، فوادفرام، فرهنگ ابجدی، مترجم رضا مهیار، چاپ دوم، تهران: انتشارات اسلامی، ۱۳۷۵.
- ۸- پسندیده، عباس، کانون مهرورزی، ج ۲، چاپ دوم، مرکز امور زنان و خانواده نهاد ریاست جمهوری ۱۳۸۹.
- ۹- ثقفی تهرانی، محمد، روان جاوید در تفسیر قرآن مجید، ج ۲، چاپ ۲، تهران: ناشر برهان، ۱۳۸۹.
- ۱۰- جعفری، یعقوب، تفسیر کوثر، ج ۱، چاپ اول، قم: انتشارات هجرت، ۱۳۷۶.
- ۱۱- جرجانی، ابوالفتح بن مخدوم، تفسیر شاهی او آیات الاحکام، چاپ اول، تهران: ناشر نوید، ۱۳۶۲.
- ۱۲- جوادی آملی، عبدالله، مبادی اخلاق در قرآن، چاپ دوم، قم: مرکز نشر اسراء، ۱۳۷۸.
- ۱۳- _____ تفسیر تسنیم، ج ۱۱، چاپ دوم، قم: مرکز نشر اسراء، ۱۳۷۸.
- ۱۴- _____ مفاتیح الحیاء، چاپ شصت و هشتم، قم: اسراء، ۱۳۹۱.
- ۱۵- جباران، محمدرضا، علم اخلاق، چاپ اول، قم: انتشارات سنابل، ۱۳۸۳.
- ۱۶- جرجانی، حسین بن حسن، الاذهان و جلاء الاحزان، چاپ اول، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۷۸.
- ۱۷- جلالی زاده، جلال، مبادی واصطلاحات علم فقه، تهران: انتشارات احسان، ۱۳۸۷.
- ۱۸- حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، ج ۱۴، چاپ پنجم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۹۹.

- ۱۹- حسینی همدانی، محمد، انواردرخشان در تفسیر، ج ۱۶، چاپ اول، تهران: ناشر لطفی، ۱۴۰۴ ه ق .
- ۲۰- خسروانی، علی رضا، تفسیر خسروی، ج ۲، چاپ اول، تهران: کتاب فروشی اسلامی، ۱۳۹۰.
- ۲۱- خمینی، روح الله، شرح چهل حدیث، چاپ سی و هشتم، تهران: موسسه تنظیم نشر آثار امام خمینی، ۱۳۵۸.
- ۲۲- خامنه ای، علی، منظومه ارزشی در اندیشه آیت الله خامنه ای، چاپ اول، مجموعه تبیین منظومه فکری رهبری، ۱۴۰۱.
- ۲۳- _____ طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، قم: موسسه فرهنگی ایمان جهادی، ۱۳۹۷ .
- ۲۴- دهخدا، علی اکبر، لغت نامه، ج ۱، تهران: انتشارات دانشگاه، ۱۳۸۵.
- ۲۵- دستغیب، عبدالحسین، گناهان کبیره، چاپ دهم، قم: موسسه مطبوعاتی دارالکتاب، ۱۳۷۸ .
- ۲۶- دیوبندی، محمود حسن، تفسیر کابلی، ج ۱، چاپ یازدهم، تهران: ناشر احسان، ۱۳۸۵.
- ۲۷- زمخشری، محمود بن عمر، الکشاف عن حقائق غوامض التنزیل، چاپ سوم، لبنان: دارالکتب عربی، ۱۴۰۷ ه ق.
- ۲۸- زبیدی، ماجد ناصر، التیسیر للقرآن بروایة اهل بیت، ج ۱، چاپ ۱، بیروت: دارالمحجّة البیضاء، ۱۴۲۸ ه ق، ص ۲۶۵.
- ۲۹- رضایی اصفهانی، محمد علی، تفسیر قرآن، ج ۲، چاپ اول، قم: مهر، ۱۳۸۷.
- ۳۰- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، المفردات فی غریب القرآن، ج ۱، بی جا، چاپ اول، بیروت: دارالقلم، الشامی ۱۴۱۲ ه ق.
- ۳۱- _____ ترجمه مفردات الفاظ قرآن، ج ۳، نهران: ناشر مرتضوی، ۱۳۷۴.
- ۳۲- زلمی، ابراهیم، طلاق از دیدگاه قرآن، مترجم رئوف اصلاح جو، ناشر زانست، بی جا، ۱۳۹۳.
- ۳۳- سید کریمی حسینی، عباس، تفسیر علین، ج ۱، چاپ اول، قم: ناشر اسوه، ۱۳۸۲.
- ۳۴- سلطان علی شاه، سلطان محمد بن حیدر، ترجمه تفسیر بیان السعاده فی مقامات العبادۀ، مترجم ح ریاضی، چاپ اول، تهران: ناشر سراسرار، ۱۳۷۲.
- ۳۵- شریفی زاده، مرضیه، نقش احکام فقهی نکاح و طلاق در تحکیم بنیان خانواده، چاپ اول، تهران: اندیشه

عصر، ۱۳۹۸.

- ۳۶- شاه عبدالعظیمی، حسین، تفسیر اثنی عشر، ج، چاپ اول، تهران: میقات، ۱۳۶۳.
- ۳۷- طباطبایی، محمدحسین، ترجمه تفسی المیزان، محمدباقر موسوی همدانی، ج ۱۹، چاپ پنجم، قم، ۱۳۷۴.
- ۳۸- طباطبایی نسب، محمدرضا، تفسیر نفیس، ج ۱، چاپ سوم، موسسه فرهنگی نورالائمه، ۱۳۹۲.
- ۳۹- طبرسی، فضل بن حسن، ترجمه تفسیر مجمع البیان، نوری همدانی، ج ۲۳، چاپ اول، تهران: انتشارات فراهانی، بی تا.
- ۴۰- _____، ترجمه تفسیر جوامع الجامع، چاپ اول، قم: ناشر حوزه علمیه قم، ۱۴۱۲ ه ق .
- ۴۱- طبرسی، رضی الدین ابی نصر حسن بن فضل، مکارم الاخلاق، مترجم لطیف راشدی، چاپ اول، قم: ناشر نغمه قرآن، ۱۳۹۴ .
- ۴۲- طباطبایی، علی، ریاض المسائل فی تحقیق الاحکام بالدلائل، ج ۱۲، چاپ اول، قم: موسسه آل بیت، ۱۴۱۸ق.
- ۴۳- طیب عبدالحسین، اطیب البیان فی تفسیر القرآن، ج ۱۳، چاپ دوم، تهران: اسلام، ۱۳۶۹.
- ۴۴- عاملی، ابراهیم، تفسیر عاملی، چاپ اول، تهران: کتاب فروشی صدوق، ۱۳۶۰.
- ۴۵- عبدخدایی، محمدهادی، خانواده در پرتو قرآن و سنت، چاپ دوم، مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۹۱.
- ۴۶- قرشی، علی اکبر، قاموس قرآن، ج ۲، تهران: دارالکتب اسلامی، ۱۳۹۰.
- ۴۷- قرشی بنایی، علی اکبر، تفسیر احسن الحدیث، ج ۱، چاپ دوم، تهران: انتشارات بنیاد بعثت، ۱۳۷۵.
- ۴۸- قرائتی، محسن، تفسیر نور، ج ۱، چاپ اول، تهران: مرکز فرهنگی درسهای از قرآن، ۱۳۸۸.
- ۴۹- کاشانی، فتح الله، منهج الصادقین فی الزام المخالفین، ج ۹، چاپ اول، تهران: کتابفروشی اسلامی، بی تا.
- ۵۰- کلینی، اصول کافی، مترجم جواد مصطفوی، ج ۳، شیراز: انتشارات اسلامی، بی تا.
- ۵۱- لوئیس معلوف، المنجد فی اللغة الماصره، ج ۱، بیروت: اشردار الشرق، بی تا.
- ۵۲- مطهری، مرتضی، آشنایی با قرآن، چاپ ۱۶، تهران: انتشارات صدرا، ۱۴۰۰.
- ۵۳- _____ ده گفتار، چاپ اول، تهران: بی تا.
- ۵۴- مدرسی، محمدتقی، احکام معاملات، ج ۱، قم: انتشارات محبان حسین، ۱۳۹۰.

- ۵۵- مروج، حسین، اصطلاحات فقهی، ج ۱، قم: انتشارات بخشایش، ۱۳۷۹.
- ۵۶- مصباح، محمدتقی، نگاهی گذارا به حقوق بشر از دیدگاه اسلام، ج ۱، بی جا، بی تا.
- ۵۷- معین، محمد، فرهنگ فارسی، ج ۲، چاپ بیست و یکم، تهران: انتشارات امیر کبیر، ۱۳۸۳.
- ۵۸- مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۲۴، چاپ دهم، تهران: انتشارات دارالکتب الاسلامی، ۱۳۷۱.
- ۵۹- مغنیه، محمدجواد، ترجمه تفسیر کاشف، مترجم موسی دانش، ج ۷، چاپ اول، قم: بوستان کتاب، ۱۳۷۸.
- ۶۰- محمدی اشتهاردی، محمد، ازدواج و شیوه همسر داری از دیدگاه اسلام، چاپ اول، تهران: انتشارات نبوی، ۱۳۸۴.
- ۶۱- محمدی ری شهری، محمد، ودیگران، دانشنامه قرآن و حدیث، ج ۲، قم: موسسه دارالحدیث، ۱۳۹۱.
- ۶۲- نراقی، احمد، معراج السعاده، چاپ اول، قم: انتشارات، قائم آل محمد، ۱۳۸۴.
- ۶۳- نفیسی، علی اکبر، فرهنگ نفیسی، ج ۱، تهران: انتشارات خیام، بی تا.
- ۶۴- هاشمی شاهرودی، محمود، فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت، ج ۲، قم: موسسه دائره المعارف فقه اسلامی، ۱۳۹۲.
- ۶۵- یوسفیان، نعمت الله، احکام خانواده، تهران: سپاه پاسداران، ۱۳۸۵.
- ۶۶- وکیلی، محمدحسن، مهدی، صارمی، پایدارسازی خانواده، مشهد: موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام، ۱۴۰۳.

مقالات

- ۱- خلیل الله، «حقوق زوجین در دوران عده طلاق رجعی» فصلنامه علمی-حقوقی قانون یار، شماره ۱۹، ۱۴۰۰.
- ۲- پرناک، زهرا، «شاخص های تحکیم خانواده»، مجله پژوهش و مطالعات اسلامی، شماره ۲۹، ۱۴۰۰.
- ۳- جعفری، بتول، «وظایف زوجین نسبت به یکدیگر»، مجموعه مقالات همایش زن مسلمان خانواده کارآمد، بی تا.
- ۴- حقانی زنجانی، حسین، «نقش تقوا در رشد شخصیت انسان»، دانشگاه الزهراء، ۱۳۷۱.

- ۵- حکمت نیا، محمود، «بررسی لزوم شرط معروف و احسان در حکم طلاق»، مطالعات اسلامی زنان، شماره ۲، ۱۳۹۸.
- ۶- حسینی، شعبانعلی، «آثار تربیتی تقوا»، قم: جامعه المصطفی، راه تربیت، ۱۳۸۹.
- ۷- رنجبر، محمدعلی، «تبیین نقش تقوا و عصمت در تحقق اهداف اسلامی»، منبع معرفت، ۱۳۹۱.
- ۸- رفیعی، مجتبی، «بررسی نقش تقوا در بهبود عملکرد کارکنان»، منبع مدیریت اسلامی، ۱۳۹۹.
- ۹- رسولی زاده، عبدالقدوس، «نقش احکام فقهی در کاهش طلاق»، فصلنامه الکترونیکی پژوهش های حقوقی قانون یار، شماره ۱۳، ۱۴۰۰.
- ۱۰- سرخوش جواد، «ماهیت دآوری در دعوای طلاق»، فصلنامه پژوهش حقوق خصوصی، شماره ۲۳، ۱۳۷۹.
- ۱۱- شرف الدین الموسوی، معصومه، «مولفه های صلح در خانواده»، مجله مطالعات دین پژوهی، شماره ۱۱، ۱۴۰۱.
- ۱۲- علی جانی، محسن، «بررسی تطبیقی آیات طلاق از منظر فریقین با رویکرد اخلاقی اجتماعی»، ۱۳۹۴.
- ۱۳- عبدالخانی، ساجده، «جایگاه حقوقی زوجین در زندگی مشترک با توجه به رساله الحقوق»، مطالعات دین پژوهی، شماره ۸، ۱۳۹۹.
- ۱۴- گرجی، فهمیمه، معارف مجید، «جهت گیری آیات طلاق در قرآن»، مقاله پژوهشی، شماره ۴۰، ۱۳۹۹.
- ۱۵- مصباح، معصومه، «آثار دنیوی تقوا»، مطالعات دین پژوهی، شماره ۳، ۱۳۷۹.